

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3468

Vragen van het lid **Thieme** (PvdD) aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *ganzentellingen door jagers en wildbeheereenheden*. (Ingezonden 16 juli 2008)

1 Kent u het bericht «ganzen jagen met pen en papier»?¹

2 Deelt u de mening dat jagers als belanghebbenden geen onderdeel uit moeten kunnen maken van procedures waarbij in het wild levende dieren geteld worden, die de basis vormen voor afschotvergunningen aan diezelfde belanghebbenden? Zo ja, op welke wijze bent u voornemens te voorkomen dat belanghebbenden onderdeel uitmaken van telprocedures? Zo neen, waarom niet?

3 Deelt u de mening dat analoog aan het onderscheid van zittende en staande magistratuur en het verbod op andere ambten voor rechters in art. 155 van de Grondwet, ook jagers niet tegelijk dierenpolitieagent, aanklager, rechter, beul en leverancier van de poelier zouden kunnen zijn zonder dat verstrengeling van belangen moet worden gevreesd? Zo

ja, op welke wijze bent u bereid ook in het faunabeleid te komen tot een scheiding der machten? Zo neen, waarom niet?

4 Kunt u uiteenzetten welk wetenschappelijk onderzoek op het gebied van populatiedynamiek aangeeft dat het bejagen van wilde ganzenpopulaties enig effect heeft? Welke effecten zijn door onafhankelijke wetenschappers in kaart gebracht en acht u die effecten voldoende groot om het decimeren van in het wild levende populaties beschermde dieren te legitimeren?

5 Kunt u uiteenzetten wat er bekend is in termen van populatiedynamiek wanneer een volledige populatie wordt uitgeroeid (zoals de ganzen op Texel) of wanneer 90% van een populatie wordt uitgeroeid (zoals de wilde zwijnen op de Veluwe)? Welke evenwichtige opbouw verwacht u nog na dergelijke verstreckende en zeer versturende ingrepen?

6 Bent u bereid onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek te laten verrichten naar het effect op de populatiedynamiek op basis van het massale afschot van bijvoorbeeld ganzen, vossen en zwijnen? Zo ja, op welke wijze en binnen welke termijn? Zo neen, waarom niet?

7 Deelt u de mening dat het uitroeien van het overgrote deel van een beschermde populatie niet te rijmen valt met het beschermingsregime dat zowel de Flora- en faunawet als verschillende internationale verdragen voorschrijven? Zo ja, tot welke beleidsverandering zal deze overweging leiden en op welke termijn? Zo neen, waarom niet?

8 Kent u het rapport «Integrale ganzentelling 2007 Zuid Holland 2007»² waaruit duidelijk wordt dat de tellingen van ganzen onvoldoende nauwkeurig worden uitgevoerd in een aantal gebieden? Zo ja, welke conclusies verbindt u hieraan?

9 Is het waar dat de jagers en wildbeheereenheden worden betaald voor hun bijdrage aan het tellen van ganzenpopulaties? Worden dieren- en natuurbeschermers in gelijke mate betaald voor hun bijdrage?

10 Acht u het, in het licht van vraag 3 correct dat toekomstige executeurs van het faunabeleid worden betaald voor het tellen van hun prooien? Zo ja, waarom? Zo neen, waarom niet en wat gaat u hier aan doen?

11

Hoe zeker bent u ervan dat via het schieten van ganzen familieverbanden niet wreed verstoord worden bij deze monogame diersoort? Hoe weegt u uw overwegingen terzake in termen van rentmeesterschap?

¹ http://www.volkskrant.nl/binnenland/article1042684.ece/Ganzen_jagen_met_pen_en_papier

² http://www.clm.nl/publicaties/data/clm_ganzenmonitoring.pdf

Antwoord

Antwoord van minister **Verburg** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). (Ontvangen 4 september 2008)

1

Ja.

2

Nee. Het faunabeheerplan vormt de basis voor het wel of niet verlenen van benodigde ontheffingen. Dit faunabeheerplan wordt gemaakt in samenspraak met terreinbeheerders, grondeigenaren, jagers en boeren. Deze zijn verenigd in de faunabeheereenheid. Tellingen van schadeveroorzakende diersoorten en grote hoefdieren worden uitgevoerd door zowel beheerders van natuurterreinen als door jagersverenigingen. De tellingen worden conform vastgestelde protocollen uitgevoerd. Ook SOVON organiseert vogeltellingen volgens vaste protocollen. De tellingen van Wildbeheereenheden (WBE's) en die van SOVON zijn complementair. Voorts zijn er initiatieven tot verbeteren van de tellingen door nauwere samenwerking tussen SOVON en de WBE's. Gezien de gestandaardiseerde telprocedures zie ik geen aanleiding om belanghebbenden, zoals jagers, boeren en terreinbeheerders, uit te sluiten van de tellingen, net zo min als tellers die betrokken zijn vanuit andere organisaties.

3, 9 en 10

Jagers hebben in dezen geen machtspositie en er is dus ook geen macht die zou moeten worden gescheiden. Het zijn immers Gedeputeerde en Provinciale Staten en in een enkel geval de minister van LNV, die in het kader van beheer en schadebestrijding afschot toestaan. Op de gang van zaken bij het doden van dieren wordt toegezien door

politie en andere toezichthouders. Daarbij komt dat in de Flora- en faunawet een goede belangenafweging wordt voorgeschreven, zowel voor wat betreft de planvorming, als de uitvoering, monitoring en evaluatie. Het tellen van dieren en het plegen van afschot in het kader van beheer en schadebestrijding is onbezoldigd. Er kan door de provincie een onkostenvergoeding worden verstrekt. De opbrengst van het leveren van dieren aan de poelier en de ontvangen vergoeding staan in geen verhouding tot de kosten en de tijd die jagers in dergelijk vrijwilligerswerk steken.

4

De effecten van het huidige opvangen verjaagbeleid volgens het Beleidskader Faunabeheer worden ieder jaar door onafhankelijke onderzoekers in beeld gebracht. De Kamer heeft hierover een tussentijdse rapportage «Opvang overwinterende ganzen en smienten» ontvangen.¹ Eind dit jaar is het onderzoek afgerond en zal ik de Kamer hierover informeren.

Voor de aantalsbeperking van overzomerende ganzen zijn de maatregelen zoals die nu worden genomen, gebaseerd op de best beschikbare informatie van SOVON. Met name het SOVON-rapport «Overzomerende ganzen in Nederland: grenzen aan de groei? (2006-02)» heeft geleid tot de «Handreiking overzomerende ganzen» van het Beleidskader Faunabeheer. In de handreiking worden verschillende maatregelen voorgesteld om de schade aan landbouwgewassen en natuurgebieden te beperken. Er is geen landelijke en gestandaardiseerde monitoring van zomerganzen. Daar waar het gaat om inperking van lokale populaties, is het toegestane afschot altijd gerelateerd aan de populatieomvang. Dit wordt gemonitord door de provincies. De door zomerganzen veroorzaakte schade wordt door het Faunafonds in kaart gebracht.

5

De populatie ganzen op Texel wordt terug gebracht tot zo'n 200 broedparen (800 ganzen). Er is geen sprake van het wegnemen van alle dieren uit de populatie. De verdeling van het afschot over de verschillende jaarklassen wilde

zwijnen (biggen, overlopers en volwassen dieren) is gericht op een evenwichtige samenstelling van de populatie.

6

Alhoewel de populaties vossen, wilde ganzen en wilde zwijnen door de huidige beheeringrepen niet in gevaar gebracht worden, bezie ik samen met de partijen die verantwoordelijk zijn voor het faunabeheer of er aanleiding is om onderzoek te laten uitvoeren.

7

Nee. De gunstige staat van de betreffende soorten wordt door de beheeringrepen niet in gevaar gebracht.

8

Ja, ik ken het rapport. Het rapport laat zien dat over het geheel genomen de tellingen nauwkeurig worden uitgevoerd. Er is echter ook sprake van enkele dubbeltellingen en gebieden die niet volledig zijn geteld. Door wijziging van de telprocedure is bij de telling op 12 juli 2008 hierin een kwaliteitsslag gemaakt.

11

Beperkte verstoring van familieverbanden leidt niet tot blijvende ontwrichting binnen de ganzenpopulatie. In een volgend broedseizoen worden nieuwe familieverbanden aangegaan. Goed rentmeesterschap is een kernwaarde en, zoals Thomas van Aquino schrijft over bonum commune, het harmonisch samenleven van mens, dier en planten. De aarde en de natuur hebben we in bruikleen. We mogen er gebruik van maken. Maar we moeten dat kostbare geschenk ook weer in goede staat overdragen aan volgende generaties. In dat licht moeten de ganzenpopulaties worden beheerd. Ganzenpopulaties richten naast landbouwschade, ecologische schade aan. Zoals verdringing van andere soorten waarvoor wij een verantwoording hebben. Of zoals eutrofiëring van de duinplassen in het Muy gebied. Hierdoor komen de natuurdoelen voor dat gebied in gevaar. Het is zorgen voor de natuur en leven van het land.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2006–2007, 29 446, nr. 57.